

Belgische veiligheidsinstantie van de spoorwegen

Dienst Veiligheid en Interoperabiliteit van de Spoorwegen

Praktische handleiding

voor de aanvraag tot erkenning als centrum belast met de medische en/of psychologische onderzoeken voor de treinbestuurders en de treinbegeleiders

Inhoud

1 Inleiding

2 Wettelijk kader

3 Procedure voor het verkrijgen van de erkenning

3.1 Indiening van de aanvraag tot erkenning

3.2 Indiening van de aanvraag tot erkenning

3.3 Beslissing van de DVIS

3.4 Geldigheidsduur van de erkenning

3.5 Hernieuwing van de erkenning

4 Dossier betreffende de aanvraag tot erkenning

4.1 Wie kan een erkenning aanvragen?

4.2 Elementen van het dossier

4.3 Naar wie verstuurt men het dossier?

Bijlage 1: Psychologisch attest treinpersoneel

Bijlage 2: Medisch attest treinpersoneel

Bijlage 3: Model verklaring van erkenning als psycho-medisch centrum

1 Inleiding

Elke kandidaat-treinbestuurder of -treinbestuurder en elke kandidaat-treinbegeleider of treinbegeleider moet in een erkend centrum medische en psychologische onderzoeken ondergaan.

Om deze erkenning te verkrijgen, moet het centrum aantonen dat het de bepalingen naleeft van het koninklijk besluit van 22 juni 2011 tot bepaling van de regels met betrekking tot medische onderzoeken en bedrijfspsychologische onderzoeken voor treinbestuurders en treinbegeleiders en van de criteria voor erkenning van personen en centra belast met deze onderzoeken.

Het is de directeur van de Dienst Veiligheid en Interoperabiliteit van de Spoorwegen die deze erkenning aflevert. Binnen de DVIS behandelt de afdeling “Veiligheidspersoneel” de aanvragen tot erkenning.

2 Wettelijk kader

Richtlijn 2007/59/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2007 inzake de certificering van machinisten die locomotieven en treinen op het spoorwegsysteem van de Gemeenschap besturen.

Wet van 30 augustus 2013 houdende de Spoorcodex:

Koninklijk besluit van 22 juni 2011 tot bepaling van de regels met betrekking tot medische onderzoeken en bedrijfspsychologische onderzoeken voor treinbestuurders en treinbegeleiders en van de criteria voor erkenning van personen en centra belast met deze onderzoeken.

Koninklijk besluit van 9 juli 2013 tot bepaling van de vereisten die van toepassing zijn op het veiligheidspersoneel.

Verordening (EU) 2015/995 van de Commissie van 8 juni 2015 tot wijziging van Besluit 2012/757/EU betreffende de technische specificaties inzake interoperabiliteit van het subsysteem exploitatie en verkeersleiding van het spoorwegsysteem in de Europese Unie.

Opmerkingen:

- De voorschriften in richtlijn 2007/59 hebben geen “rechtskracht” in de lidstaten, deze voorschriften werden omgezet in Belgisch recht in de Spoorcodex en de koninklijke besluiten van 22 juni 2011 en 9 juli 2013.
- Het wettelijke kader inzake de medische en psychologische onderzoeken van de treinbestuurders is hoofdzakelijk bepaald in de artikelen 125 tot 127, 129, 142 en in de bijlage 8 van de Spoorcodex.
- De medische en psychologische criteria van de treinbegeleiders werden betekend in bijlage 2 van het erratum van het koninklijk besluit van 9 juli 2013.

3 Procedure voor het verkrijgen van de erkenning

3.1 Indiening van de aanvraag tot erkenning

De instelling die kandidaat is voor de erkenning bezorgt per aangetekende zending een exemplaar van het aanvraagdossier in papieren versie aan de DVIS. Een exemplaar van het dossier in een elektronische versie wordt via mail verstuurd naar het adres: nsa.safety-certification.personnel@mobilit.fgov.be

De DVIS bevestigt binnen 14 dagen volgend op de ontvangst van de aanvraag de ontvangst van het dossier.

Om als volledig te worden beschouwd, moet het dossier de in onderstaand punt 4.2 aangeduide elementen bevatten. Indien er vereiste informatie of stukken ontbreken, vraagt de DVIS ze aan de kandidaat voor de erkenning.

3.2 Instructie voor de aanvraag tot erkenning

De aanvraag wordt binnen een termijn van twee maanden na ontvangst van het volledige dossier door de DVIS onderzocht.

Gedurende de behandelingsperiode van de aanvraag, kan de DVIS elke bijkomende informatie vragen. De termijn van twee maanden wordt opgeschort tot de ontvangst van de bijkomende stukken.

3.3 Beslissing van de DVIS

Na afloop van de termijn van twee maanden kan de DVIS of de erkenning afleveren, of de aanvraag tot erkenning weigeren. De weigering wordt gemotiveerd in de beslissing. De DVIS deelt de beslissing mee aan de aanvrager.

De erkenning wordt afgeleverd na ontvangst van de betaling van de vergoeding bedoeld in artikel 80, §4, van de wet van 30 augustus 2013 houdende de Spoorcodex. Zij wordt bevestigd door de afgifte van een document aan de aanvrager. Dit document wordt gepubliceerd op de website van de DVIS: mobilit.belgium.be – Zie model in bijlage 3.

3.4 Geldigheidsduur van de erkenning

De erkenning wordt afgeleverd voor een periode van vijf jaar. Zij is hernieuwbaar per periode van vijf jaar.

3.5 Hernieuwing van de erkenning

De aanvraag voor hernieuwing van de erkenning wordt ten minste drie maanden voor de vervaldatum van de lopende erkenning ingediend.

De procedure voor hernieuwing van de erkenning is precies dezelfde als de procedure voor het verkrijgen van de aanvankelijke erkenning. Het dossier moet echter worden bijgewerkt, rekening houdend met eventuele wettelijke of andere wijzigingen sinds de voorgaande afgifte van de erkenning

4 Dossier betreffende de aanvraag tot erkenning

4.1 Wie kan een erkenning aanvragen?

Om door de veiligheidsinstantie te worden erkend, moet het centrum:

- Of een instelling zijn, dat wil zeggen een organisatie die rechtspersoonlijkheid bezit en die beschikt over een managementstructuur en over een kwaliteitscontrolesysteem die instaan voor de vereiste kwalificaties en ervaring van de geneesheren en van de psychologen die zij in dienst neem;
- Of een geneesheer, een psycholoog of een geneesheer die samenwerkt met een psycholoog zijn.

Opmerking:

De geneesheer en/of psycholoog kunnen enkel in het raam van een centrum onderzoeken uitvoeren.

4.2 Elementen van het dossier

Identificatie van de aanvrager

- 1° Benaming of maatschappelijk doel en eventueel het letterwoord van het toekomstige centrum;
- 2° Gegevens van de maatschappelijke zetel en van de eventuele andere zetels: adres, telefoon- en faxnummer, e-mailadres en het adres van de eventuele website, ...;
- 3° Ondernemingsnummer bij de Kruispuntbank van Ondernemingen;
- 4° Juridisch statuut van de instelling die de erkenning aanvraagt en eventueel haar rechtspositie;
- 5° Gegevens van de bestuurder of van de leider van het toekomstige centrum alsook de gegevens van de contactpersoon en zijn functie in het centrum;

Specificaties van de aanvraag

- 6° Gelieve te vermelden:
  - Of het gaat om een eerste aanvraag of om een hernieuwing van de erkenning.
  - De onderzoeken die het centrum wenst uit te voeren: arbeidskundige medische en/of psychologische onderzoeken.
  - Voor wie zijn deze onderzoeken bestemd? Treinbestuurders en/of treinbegeleiders
  - De taal/talen waarin de onderzoeken worden uitgevoerd?

Organisatie van het centrum

Voor wat betreft de organisatie van het centrum, moet het dossier:

- 7° Uitvoerig de interne organisatie van het centrum beschrijven: structuur of organigram, maatschappelijk doel, activiteiten van de instelling, andere erkenningen, ...;
- 8° Een lijst bezorgen met de namen van de geneesheren en/of psychologen die in het centrum werken, vergezeld van kopieën van documenten zoals diploma, certificaat,

curriculum vitae, ... waaruit hun beroepservaring blijkt en die de uitoefening van hun beroep in het toekomstige centrum rechtvaardigen;

9° Bewijzen dat elke geneesheer van het centrum voldoet aan de door het koninklijk besluit vereiste beroepskwalificaties, namelijk:

- gespecialiseerd zijn in arbeidsgeneeskunde;

Bijvoorbeeld: een kopie van het gunstige advies van de Erkenningscommissie voor geneesheren- specialisten en arbeidsgeneesheren van de FOD Volksgezondheid;

- kennis hebben van de aan de betrokken opdrachten verbonden gevaren en van het spoorwegwet en zich bewust zijn van de manier waarop

Bijvoorbeeld: het centrum beschrijft in zijn aanvraagdossier hoe de ervaring van het spoorwegwet werd verworven;

10° Bewijzen dat elke psycholoog van het centrum voldoet aan de door het koninklijk besluit vereiste beroepskwalificaties, namelijk:

- de psycholoog moet een diploma van licentiaat of master in de psychologie hebben en gemachtigd zijn om zijn beroep uit te oefenen. De onderzoeken die hij uitvoert, moeten rekening houden met de spoorwegactiviteiten en met het spoorwegwet.

11° De specifieke maatregelen verduidelijken die voor het behouden van de beroepsbekwaamheden van de geneesheren en/of psychologen zijn bepaald.

Bijvoorbeeld: nascholing, deelname aan seminars, enz.;

12° Aantonen dat een databank wordt bijgehouden overeenkomstig de artikelen 6, 5° en 14 van het koninklijk besluit van 22 juni 2011. Het centrum moet erop toezien dat het beroepsgeheim wordt gewaarborgd overeenkomstig artikel 10, paragraaf 2, van het koninklijk besluit van 22 juni 2011.

13° Aanduiden hoe de aanvragers van een onderzoek of de entiteiten worden geïnformeerd over de inschrijvingswijze voor de onderzoeken en over de organisatie van de onderzoeken overeenkomstig artikel 15, paragraaf 2, van het koninklijk besluit van 22 juni 2011.

Bijvoorbeeld: waar en wanneer de onderzoeken worden georganiseerd, wanneer de resultaten worden meegedeeld, hoe de resultaten worden meegedeeld.

14° Als het centrum een instelling betreft, moet het de volgende punten voldoende bewijzen:

- het centrum beantwoordt aan de criteria van een instelling: *het centrum is een organisatie die rechtspersoonlijkheid bezit en die beschikt over een managementstructuur en een kwaliteitscontrolesysteem die de vereiste kwalificaties en ervaring van de tewerkgestelde artsen en psychologen verzekert* (Artikel 2, 1° en 2° van het koninklijk besluit van 22 juni 2011)

- het centrum richt een Raad op:

een eenheid opgericht binnen het centrum, belast met de organisatie van de medische onderzoeken en bedrijfspsychologische onderzoeken, de keuze van artsen of psychologen, en alle andere aangelegenheden aangaande de medische onderzoeken en bedrijfspsychologische onderzoeken, artsen of psychologen (Artikel 2, 8° van het koninklijk besluit van 22 juni 2011)

15° Het centrum voorziet in een interne beroepsprocedure opdat de aanvrager beroep kan aantekenen tegen een beslissing van het centrum:

De aanvrager kan beroep aantekenen tegen een beslissing van het centrum. Ingeval het centrum een instelling betreft, dient het centrum hiervoor een eigen, interne beroepsprocedure te voorzien die de onafhankelijkheid en de objectiviteit van de medische en psychologische onderzoeken in de context van het beroep waarborgt. (Art 13 van het koninklijk besluit van 22 juni 2011).

Andere documenten die bij het dossier van aanvraag tot erkenning moeten worden gevoegd.

16° Een verzekeringsattest dat bewijst dat het centrum voldoende verzekerd is om zijn burgerlijke aansprakelijkheid ten opzichte van derden te dekken (Artikel 6, 6° van het koninklijk besluit van 22 juni 2011).

17° Een voorbeeld van het medische en/of psychologische attest dat het centrum zal afleveren met logo en gegevens van het centrum - zie de modellen in de onderstaande bijlagen 1 en 2;

4.3 Naar wie verstuurt men het dossier?

- Een exemplaar van het aanvraagdossier in papieren versie wordt naar de DVIS op het volgende adres gestuurd: Dienst Veiligheid en Interoperabiliteit van de Spoorwegen - DVIS

Vooruitgangstraat 56
B - 1210 Brussel

- Een exemplaar van het dossier in een elektronische versie wordt via mail verstuurd naar het adres: nsa.safety-certification.personnel@mobilite.fgov.be

Bijlage 1

Gegevens van het centrum

**Psychologisch attest
treinpersoneel**

Naam en voornaam : .....
Adres : .....
.....
Geboortedatum : .....
Identificatienr. of rijksregisternr. : .....
Naam van de werkgever : ..... [*facultatief*]

Ondergetekende verklaart op basis van het psychologisch onderzoek van ..... , [datum]
dat bovengenoemde geschikt / niet geschikt [schrappen wat niet past]
is voor het uitoefenen van de functie van treinbestuurder / begeleider van reizigerstreinen [schrappen wat
niet past]

De psycholoog
Naam en voornaam : .....
Datum : .....
Handtekening : .....

Stempel van de psycholoog

**DOCUMENT BESTEMD VOOR CERTIFICATIE
ZORGVULDIG TE BEWAREN**

[Het bijhouden van persoonlijke gegevens is conform aan de eisen vermeld in de Belgische wet van 8 december 1992 omtrent de bescherming van de privacy.]

Bijlage 2

Gegevens van het centrum

Medisch attest treinpersoneel

Naam en voornaam : .....

Adres : .....

Geboortedatum : .....

Identificatienr. of rijksregisternr. : .....

Naam van de werkgever : ..... [facultatief]

Ondergetekende verklaart op basis van het medisch onderzoek van ....., [datum]
dat bovengenoemde geschikt / niet geschikt , [schrappen wat niet past]
is voor het uitoefenen van de functie van treinbestuurder / begeleider van reizigerstreinen [schrappen wat
niet past]

De arts :

Naam en voornaam : .....

Datum :

Handtekening : .....

Stempel van de arts

DOCUMENT BESTEMD VOOR CERTIFICATIE

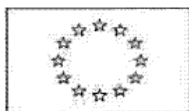
ZORGVULDIG TE BEWAREN

[Het bijhouden van persoonlijke gegevens is conform aan de eisen vermeld in de Belgische wet van 8 december 1992 omtrent de bescherming van de privacy.]

Bijlage 3.

MODEL VERKLARING VAN ERKENNING ALS PSYCHO-MEDISCH CENTRUM

ERKENNING PSYCHO-MEDISCH CENTRUM

1. ERKEND PSYCHO-MEDISCH CENTRUM

Wettelijke benaming : .....

Adres : .....

Identificatienummer : BE .....

Veiligheidsfunctie(s) : (Trein)bestuurder
Begeleider van reizigerstreinen

2. INSTELLING DIE DE ERKENNING AFLEVERT

Instelling: .....

Adres: .....

3. INFORMATIE BETREFFENDE DE ERKENNING

Eerste verzoek tot erkenning
Hernieuwing
Bijwerking
Geldig van : tot :

4. INFORMATIE BETREFFENDE DE MEDISCHE KEURINGEN EN DE BEDRIJFSPSYCHOLOGISCHE EXAMENS

Erkenning voor medische keuringen
Erkenning voor bedrijfspsychologische examens
Taal van de onderzoeken Nederlands Frans Duits

5. VAN KRACHT ZIJNDE NATIONALE WETGEVING

Artikel 37/27, §§ 1 en 5 van de wet van 19 december 2006 betreffende de exploitatieveiligheid van de spoorwegen, en van het koninklijk besluit van 15 mei 2011 tot bepaling van de vereisten van toepassing op het veiligheidspersoneel.

6. VOORWAARDEN EN BIJZONDERE VERPLICHTINGEN

Datum van afgifte

Handtekening

Intern referentienummer

Stempel van de veiligheidsinstantie

Opmerking:

Dit verspreide document vervangt in geen enkel geval de wetten of reglementen en dient enkel als leidraad voor de aanvragers.

Een bijgewerkte versie van deze handleiding is beschikbaar op de website van de veiligheidsinstantie: <http://www.mobilit.belgium.be>.

De veiligheidsinstantie blijft tot uw beschikking voor elke bijkomende inlichting.

Verantwoordelijke uitgever:

ir. Martine Serbruyns

Directeur a.i.

Dienst Veiligheid en Interoperabiliteit van de Spoorwegen

Vooruitgangstraat 56

1210 Brussel

